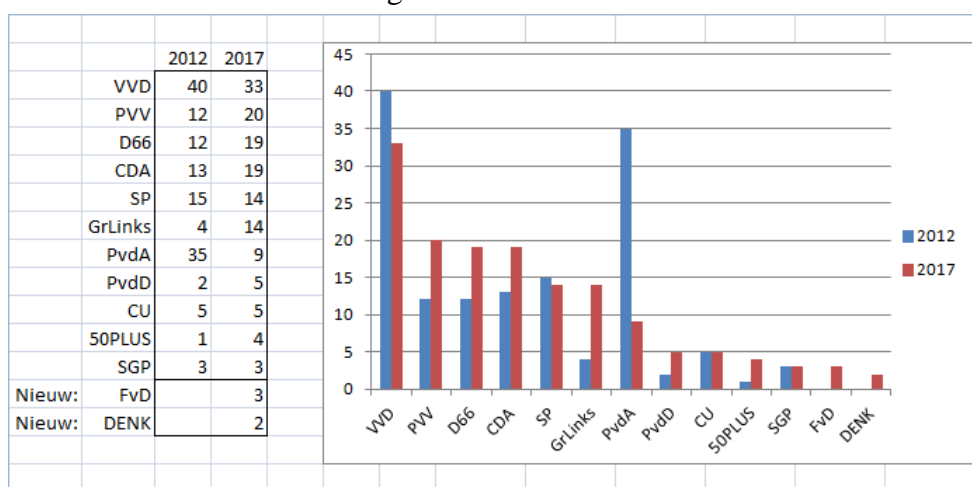

Kamerzetels met elkaar vergelijken

Als u waarden met elkaar wilt vergelijken, ligt de kolomgrafiek het meest voor de hand. Toch is het de vraag of dit de meest heldere weergave is. Laten we als voorbeeld nemen de uitslag van de verkiezingen voor de Tweede Kamer van maart 2017. We willen de zetelverdeling vergelijken met die van 2012. De tabel is gesorteerd op het aantal zetels van 2017.

Gewoonlijk selecteert u de tabel die de grafiek moet weergeven, inclusief de opschriften en de partijen; u selecteert in dit geval de cellen B2 tot en met D15. Klik op de tab **Invoegen** en op de knop **Kolom- of staafdiagram invoegen** (in Excel 2007 en 2010 heet deze knop **Kolom**); er gaat een keuzelijst open. Klik op het eerste type grafiek in de keuzelijst en er verschijnt een kant-en-klare grafiek in beeld.

- De partijen staan naast elkaar op de horizontale as.
- Boven iedere partij ziet u steeds twee kolommen, de legenda zegt dat de linkerkolom de zetels in 2012 weergeeft en dat de rechterkolom staat voor 2017.

Wilt u de zetelverdeling van de Tweede Kamer van 2017 vergelijken met 2012, dan ligt een kolomgrafiek voor de hand.

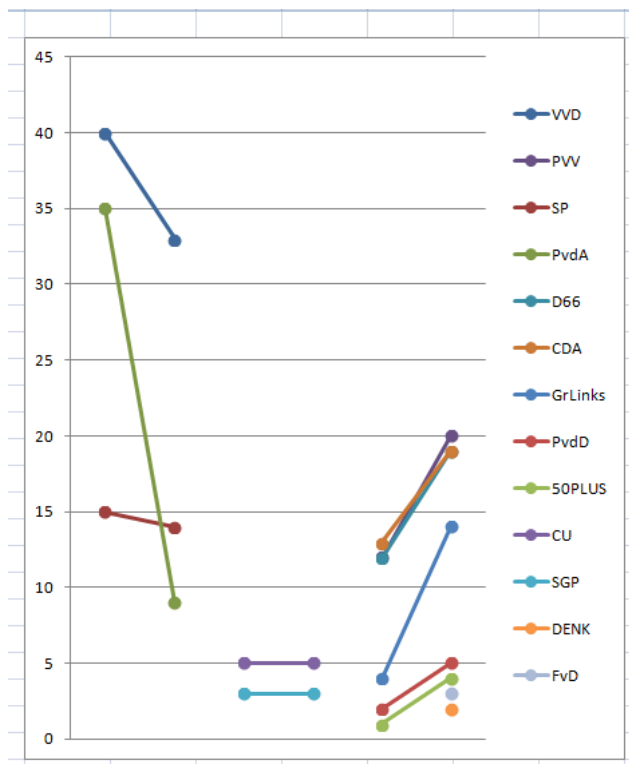
Als u nu wilt zien hoe elke partij heeft gescoord, moet u voor elke partij in de grafiek de ene kolom met de andere vergelijken. U trekt in uw hoofd steeds een schuine lijn van de rode kolom naar de blauwe kolom. Welke partijen zijn gedaald? Welke partijen zijn gestegen en welke gelijk gebleven? Dat is niet is één oogopslag te zien.

Handiger zou een grafiek zijn die meteen de schuine lijnen weergeeft. En die de dalers aan de ene kant zet, de stijgers aan de andere kant en in het midden de gelijkblijvers. Hiervoor richten we een tabel in als de volgende afbeelding. In deze tabel staan de zetels ook van groot naar klein, maar verdeeld over drie paar kolommen. In kolom C en D staan de partijen die gedaald zijn, in kolom E en F de partijen die gelijk zijn gebleven en in kolom G en H de partijen die er zetels bij hebben gekregen plus de twee nieuwe partijen.

A	B	C	D	E	F	G	H
		gedaald		gelijk		gestegen	
		1	2	3	4	5	6
	VVD	40	33				
	PVV					12	20
	D66					12	19
	CDA					13	19
	SP	15	14				
	GrLinks					4	14
	PvdA	35	9				
	PvdD					2	5
	CU			5	5		
	50PLUS					1	4
	SGP			3	3		
Nieuw:	FvD						3
Nieuw:	DENK						2

Voor een vergelijking maken we een spreidingsdiagram. Daarvoor stellen we de gegevens iets anders op.

Selecteer de cellen B2 tot en met H15. Klik op de tab **Invoegen** en op de knop **Spreidings-(X, Y) of bellendiagram invoegen** (in Excel 2007 en 2010 heet deze knop **Spreiding**); er gaat een keuzelijst open. Klik op het type **Spreiding met rechte lijnen en markeringen**. Er verschijnt een grafiek met markeringen en enkele lijntjes, nog niet wat we willen. Klik op de grafiek, klik op de tab **Ontwerpen** en klik op **Rijen/kolommen omdraaien**. Dat ziet er beter uit. De partijen die zijn gedaald, staan links en vertonen een lijn schuin omlaag. De partijen die gelijk zijn gebleven, staan in het midden en hebben een horizontale lijn. De partijen die zijn gestegen, staan rechts en hebben een lijn schuin omhoog. De twee nieuwe partijen hebben alleen een markering.

Met schuine lijnen kunt u de zetelverdeling van de Tweede Kamer van 2017 veel sneller vergelijken met 2012.

U kunt de grafiek naar smaak aanpassen.

- Om de markeringen aan de uiteinden van de lijn te veranderen in gekleurde cirkels klikt u met de rechtermuisknop op een lijn en kiest u in het menu dat verschijnt, **Gegevensreeks opmaken**. In het volgende venster klikt u op **Markeringsopties**, kiest u **Standaard** en kiest u via de keuzelijst bij **Type** het rondje. DENK en FvD zijn nieuw, die hebben alleen een markering. Klik met de rechtermuisknop op hun markering en kies dezelfde opties.
- Wilt u de kleur van de lijnen aanpassen aan de kleur van de partij, dan klikt u bijvoorbeeld op de lijn van de PvdA, klikt u op de tab **Indeling** (in Excel 2007: **Opmaak**), klikt u op **Omtrek van vorm** en kiest u rood.
- Wilt u de markering in dezelfde kleur, dan klikt u weer op de lijn, klikt u op de tab **Indeling** (in Excel 2007: **Opmaak**), klikt u op **Opvullen van vorm** en kiest u dezelfde kleur.
- Enkele partijen liggen erg dicht bij elkaar (althans, qua zetelaantal):, namelijk CDA, PVV en D66. Om ze duidelijker te onderscheiden, trekt u aan de onderkant van de grafiek, zodat deze als geheel hoger wordt.
- De cijfers 1 tot en met 6 boven de tabel dienen om deze drie groepen uit elkaar te houden. De dalende partijen gebruiken nummer 1 en 2. De partijen in het midden gaan van 3 tot en met 4 en de stijgers staan boven 5 en 6. Deze vormen de horizontale as. U kunt deze as gerust verwijderen.